

20 ГОДИНИ

ОПАЗВАМЕ
ПРИРОДАТА
В БЪЛГАРИЯ

**ЗАЕДНО
ЗА ОПАЗЕНА
ДИВА ПРИРОДА**

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	3	ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ	10
РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАШАТА РАБОТА	4	МЛАДЕЖКА АНГАЖИРАНост	
ФОКУС НА НАШАТА РАБОТА	5	И ОБРАЗОВАНИЕ	11
ГОРИ	6	20 ГОДИНИ В ЧИСЛА	12
ВОДИ И ВЛАЖНИ ЗОНИ	7	ПОГЛЕД НАПРЕД	15
ДИВИ ЖИВОТНИ	8	СЛЕДВАЩИТЕ 20 ГОДИНИ	
КЛИМАТ И ЕНЕРГИЯ	9	ЗАПОЧВАТ СЕГА	17

ВЪВЕДЕНИЕ

“

Скъпи колеги, съмишленици, партньори и дарители,

Когато създавахме нашата организация преди 20 години, бяхме изправени пред трудни въпроси.

Ще успеем ли да опазим българските гори? Това природно великолепие, което е критично важно за биологичното разнообразие и за нашето собствено здраве.

Ще можем ли да защитим дома на дивите животни? За да има безопасни места, където да намират храна и подслон и да отглеждат малките си.

Ще съхраним ли водите – най-важния ресурс, без който живот просто няма? Реките, езерата, блатата и другите безценни влажни зони, от които всички ние зависим.

Ще върнем ли есетрите от ръба на оцеляването? Древните мигриращи риби, чиито последни диви популации обитават долното течение на река Дунав и които днес са най-застрашеният животински вид в света.

През последните 20 години не сме спирали да работим за това отговорите на тези въпроси да са положителни. Периодът беше изпълнен с промени от всякакво естество – екологични, социални, обществени, в глобален и национален мащаб. Имаше както победи за природата, така и моменти на трудности и несигурност.

В едно нещо обаче не сме се съмнявали – че можем да се справим само с Вашата подкрепа. Само заедно със съмишленици като Вас можем да съхраним природата на прекрасното кътче от света, наречено България.

Един ден делото ще бъде продължено от децата ни. Но за да направим тяхната задача по-лека от нашата, трябва да сме единни и активни сега.

Заслужаваме по-добро бъдеще. Дължим го и на следващите поколения. Нека продължим заедно да работим за свят, в който хората и дивата природа съществуват в хармония!

Благодарим Ви за всеотдайната подкрепа!

ВЕСЕЛИНА КАВРЪКОВА,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА WWF БЪЛГАРИЯ

РЕЗУЛТАТИТЕ

ОТ НАШАТА РАБОТА

ДОСЕГА

**20 ГОДИНИ РЕАЛНА ПРОМЯНА
ЗА ПРИРОДАТА НА БЪЛГАРИЯ**

През изминалите две десетилетия WWF България се утвърди като водеща природозащитна организация, която постига измерими резултати – на терен, във формирането на политики и в нагласите на обществото.

ФОКУС НА НАШАТА РАБОТА

ГОРИ

Горите покриват над една трета от територията на България и са ключови за биоразнообразието, климата и поминъка на хората.

© Georgi Hinkov

КАК ДОПРИНАСЯМЕ

- Работим за устойчивото управление на горите, за опазването на старите гори и за обявяването на нови горски защитени територии;
- Сътрудничим си с институции и граждани за спиране на незаконните сечи;
- Залесяваме с местни видове, устойчиви на климатични промени, и възстановяваме крайречни гори;
- Следим активно горското законодателство, постигайки много през годините – включване на наши предложения в различни наредби, но най-вече спиране на негативни промени;
- Ние сме инициаторът за въвеждане на горската сертификация по системата Forest Stewardship Council® (FSC®) у нас – стандарт за управление на гори, който гарантира, че дървесината е добита законно, а гората е опазена.

ЗАЩО ТОВА ИМА ЗНАЧЕНИЕ

Здравите гори отделят кислород и абсорбират въглероден диоксид, като по този начин допринасят за стабилността на климата. Задържат част от валежите в почвата, снабдявайки ни с вода и подобрявайки качеството ѝ в реките, и предотвратяват ерозията и наводненията. Осигуряват дом за стотици видове. Предоставят ни чист въздух, храна, дървесина и лекарства.

© shutterstock

ВОДИ

Реките и влажните зони са едни от най-важните местообитания за природата и хората, но в днешно време са сред най-заstraшените екосистеми в Европа.

КАК ДОПРИНАСЯМЕ

- Опазваме ключови участъци по река Дунав и нейните притоци, както и заstraшените ѝ обитатели като есетри и дунавска скумрия;
- Работим за свободно течащи реки с по-малко изкуствени прегради по тях;
- Възстановяваме влажни зони и крайречни гори, които действат като естествени буфери срещу наводнения и суши;
- Разработваме пилотни дейности по базирани на природата решения, свързани с реки и влажни зони.

ЗАЩО ТОВА ИМА ЗНАЧЕНИЕ

Водните екосистеми гарантират сигурност на водните ресурси, устойчиво земеделие и защита от екстремни климатични явления и бедствия. Влажните зони са толкова важни, колкото са и горите. Много от тях вече са унищожени. Ако изчезнат и останалите, загубата на видове ще бъде колосална, водата ще намалее и качеството ѝ ще се влоши, а икономическите последици ще бъдат изключително тежки.

И ВЛАЖНИ ЗОНИ

© Hans Moyson / WWF-Belgium

ДИВИ ЖИВОТНИ

България е на едно от първите места в Европа по разнообразие на животински видове. Според Червената книга, на база на научни данни може да се очаква, че на територията на страната, включително българския сектор на Черно море, живеят не по-малко от 60 – 65 000 вида животни. Особено важно е да отбележим, че България е дом на едни от последните стабилни популации на едри хищници в Европа.

КАК ДОПРИНАСЯМЕ

- Спасителен мечешки отряд, който помага на пострадали мечки и осиротели мечета;
- Работим за намаляване на конфликта между хора и мечки чрез поставяне на електропастири и информативни табели, провеждане на образователни кампании, срещи с институции и местни общности;
- От години работим с институции и рибари за проучването и защитата на изключително ценните есетрови риби в Дунав – въпреки че са надживели динозаврите, днес те са най-застрашената от изчезване група животни в света;
- Ние сме единствената организация в България, която е извършвала зарибявания с есетри – за последните 10 години пуснахме близо 100 000 есетрови рибки в Дунав;
- По наше предложение бе създадена и единствената в България защитена територия, посветена на есетрите;
- Благодарение на нашите усилия се постигна продължаване и постепенно удължаване на

забраната за улов на диви есетри, първо от една на две години, после на пет и накрая стана безсрочна;

- Опазваме и възстановяваме екологични коридори на едрите хищници в Стара планина;
- Активно противодействаме на закононарушенията срещу дивите животни, сред които браконьерство, нелегална търговия, забранени методи за лов, отравяне и др. Съдействаме на институциите за по-ефективна борба с тези тежки престъпления.

ЗАЩО ТОВА ИМА ЗНАЧЕНИЕ

73% от популациите на бозайници, птици, земноводни, влечуги и риби по света са изчезнали през последните 50 години (по данни от доклада „Жива планета“ на WWF). България не е изключение от глобалните тенденции. Драстичното намаляване на биоразнообразието заплашва не само екосистемите, но и икономиката. И не на последно място – човешкото здраве. Когато имаме здрави популации на ключови животински видове, това е индикатор за цялостно добро състояние на природния свят.

КЛИМАТ И ЕНЕРГИЯ

Промените в климата са най-голямата заплаха за природата и човечеството през XXI в. Климатичната криза изисква бързи и трансформиращи, но и справедливи решения в много области – начините ни на изхранване, придвижване и снабдяване с енергия.

КАК ДОПРИНАСЯМЕ

- Работим за декарбонизация на енергетиката и индустрията, както и за внедряването на иновативна, кръгова икономика без парникови емисии и отпадъци;
- Отстояваме политики за справедлив енергиен преход към чисти източници на енергия, реална трансформация на въглищните райони в страната и защита на енергийно бедните домакинства;
- Работим за устойчиво развитие на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) върху нарушени и урбанизирани терени;
- Популяризираме природно-базирани решения за адаптация към климатичните промени.

ЗАЩО ТОВА ИМА ЗНАЧЕНИЕ

В България се наблюдават повече и по-дълги периоди на засушаване, следвани от сериозни бури и тежки наводнения с разрушения и жертви.

Истинските жертви на климатичните аномалии сме ние – хората, биологичното разнообразие и природата с всичките безценни екосистемни услуги, на които човечеството разчита от хилядолетия.

Разполагаме с решения, за да противостоим на климатичната криза. Те обаче трябва да бъдат ускорени съществено, преди да е станало късно. Преходът към климатична неутралност може да бъде шанс за социално и икономическо развитие.

ЗАЩИТЕННИ ТЕРИТОРИИ

Защитените територии опазват дивите растения, животни и екосистеми. Освен това те помагат за изграждане на устойчивост към климатичните промени, осигуряване на продоволствена сигурност, поддържане на качеството на водата, ограничаване на разпространението на болести и гарантиране на много други ползи за дивата природа и човешкото здраве.

КАК ДОПРИНАСЯМЕ

- Шест български защитени местности бяха обявени в резултат на нашата работа, а предложение за още 6 изчаква решението на Министерството на околната среда и водите;
- Имаме принос и към създаването на мрежата „Натура 2000“ в България;
- Работим активно за въвеждане на по-добре действащо законодателство, свързано със защита на природата;
- Разработваме становища, писма, сигнали и жалби до български и европейски институции по най-проблемните случаи със защитените територии;
- През годините заедно с партньори и съмишленици сме били активни участници в борбите за защита на Природен парк „Странджа“, Природен парк „Витоша“, Национален парк „Пирин“, Национален парк „Рила“ и други;
- Сред най-големите ни успехи е именно опазването на Национален парк „Пирин“;
- Заедно с партньори подпомогнахме редица местни производители и доставчици на услуги да развият падащи околната среда бизнеси и да печелят от опазената природа.

ЗАЩО ТОВА ИМА ЗНАЧЕНИЕ

Националните защитени територии у нас заемат едва 5% от територията на България, въпреки че страната е на едно от първите места в Европа по богата и запазена природа. За сравнение – в другите европейски държави защитените територии

са средно 12% от цялата площ на страната.

В същото време, те са в опасност поради застрояване, изсичане на горите, замърсяване и други човешки дейности и могат скоро да загубят ценностите, заради които са били защитени. А от това ще загубим най-вече ние.

МЛАДЕЖКА АНГАЖИРА И ОБРАЗОВАНИЕ

НОСТ

Зелените каузи и в частност темата за изменението на климата стават все по-популярни сред младите хора в България. А ролята на STEM обучението (Science, Technology, Engineering, Mathematics), предприемачеството и зелените иновации се припознава все повече като ключова за развитието на съвременните младежи и адаптацията им към динамично променящия се свят. Образователната ни система обаче все още не е подготвена да подкрепи учениците по тези направления.

КАК ДОПРИНАСЯМЕ

- Създадохме Пангея – активна общност от младежи, ангажирани с каузите на WWF, които вече разработват свои собствени инициативи за опазване на природата;
- Организирахме обучителни програми, различни интерактивни събития и кампании, чрез които участниците да придобият подходящи знания и умения, за се чувстват овластени да бъдат защитници на природата, зелени предприемачи и активни посланици за устойчивото развитие на страната ни;
- Създаваме контакти между младите природозащитници и институциите, научните среди, бизнеса и НПО сектора, така че заедно да търсят иновативни решения на екологични предизвикателства.

ЗАЩО ТОВА ИМА ЗНАЧЕНИЕ

Младите хора имат силата да правят големи и положителни промени, когато им се даде възможност. Днешните младежи ще бъдат утрешните стопани на нашата планета. Работата ни с тях помага за създаването на активна общност от екологично мислещи личности, които искат да са част от решението, не от проблема.

20 ГОДИНИ В ЧИСЛА

4 милиона

ФИДАНКИ ОТ МЕСТНИ ВИДОВЕ БЯХА ЗАСАДЕНИ
СЪВМЕСТНО ОТ WWF И ПАРТНЬОРИ
ОТ РАЗЛИЧНИ ИНСТИТУЦИИ.

>100 000 ха

ДЪРЖАВНИ ГОРИ ВЪВ ФАЗА НА СТАРОСТ БЯХА ЗАЩИТЕНИ
БЛАГОДАРЕНИЕ НА WWF И ПАРТНЬОРИ. ТАЗИ ПЛОЩ Е ПО-
ГОЛЯМА ОТ РАЗМЕРА НА ВСИЧКИ РЕЗЕРВАТИ В БЪЛГАРИЯ!

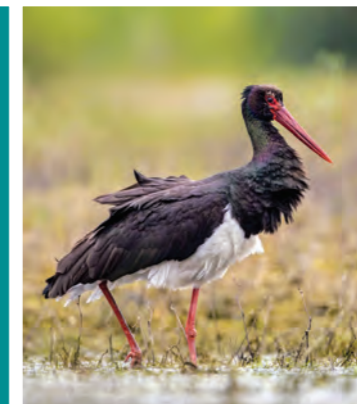
2000

АНГАЖИРАХМЕ
2000 МЛАДЕЖИ С
ОПАЗВАНЕТО НА
ОКОЛНАТА СРЕДА.

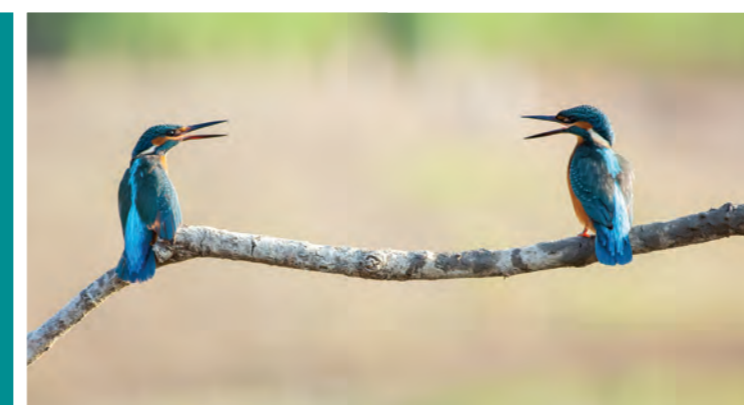
6

ОСИРОТЕЛИ МЕЧЕТА БЯХА СПАСЕНИ И ВЪРНАТИ УСПЕШНО
НА СВОБОДА В ДИВАТА ПРИРОДА БЛАГОДАРЕНИЕ НА
СВОЕВРЕМЕННАТА НАМЕСА НА WWF.

10

ОБЩИНИ ЗАБРАНИХА ДЪРВОДОБИВА В СТАРИТЕ ГОРИ
НА ТЕРИТОРИИТЕ СИ В СЛЕДСТВИЕ НА УСИЛИЯТА НА WWF -
БОТЕВГРАД, СЕВЛИЕВО, КЮСТЕНДИЛ, ТРЯВНА, ХАРМАНЛИ,
ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ГОРНА МАЛИНА, ПИРДОП, ЗЛАТИЦА И
ИХТИМАН.

93 500

МАЛКИ ЕСЕТРИ (МОРУНИ, ЧИГИ И РУСКИ ЕСЕТРИ)
С ДОКАЗАН ДУНАВСКИ ПРОИЗХОД БЯХА ПУСНАТИ
В ДУНАВ С ЦЕЛ УКРЕПВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА
НА КРИТИЧНО ЗАСТРАШЕНИТЕ РИБИ.

6

ТЕРИТОРИИ С ОБЩА ПЛОЩ ОТ БЛИЗО 800 ХЕКТАРА БЯХА ОБЯВЕНИ ЗА ЗАЩИТЕНИ В РЕЗУЛТАТ НА РАБОТАТА НА WWF

1 АНАЛИЗ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯТА СРЕЩУ ДИВАТА ПРИРОДА В БЪЛГАРИЯ С ЯСНИ ПРЕПОРЪКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕТО ИМ – ЕДИНСТВЕНИЯТ ПО РОДА СИ ТАКЪВ ДОКУМЕНТ, БЕШЕ ИЗГОТВЕН ОТ ЕКИПА НА WWF.

СПЕЧЕЛИХМЕ 4 ДЕЛА ЗА ОПАЗВАНЕТО НА НАЦИОНАЛЕН ПАРК ПИРИН – 2 ЗА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И 2 ЗА НЕРЕГЛАМЕНТИРАНИ СЕЧИ.

ДЕСЕТКИ ХИЛЯДИ БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ БЯХА АНГАЖИРАНИ С ЕКОЛОГИЧНАТА КАУЗА ЧРЕЗ ПЕТИЦИИ, КАМПАНИИ И ДОБРОВОЛЧЕСТВО.

18

ГОДИНИ ОРГАНИЗИРАМЕ В БЪЛГАРИЯ ЧАСЪТ НА ЗЕМЯТА – НАЙ-ГОЛЯМАТА ПРИРОДОЗАЩИТНА ИНИЦИАТИВА В СВЕТА.

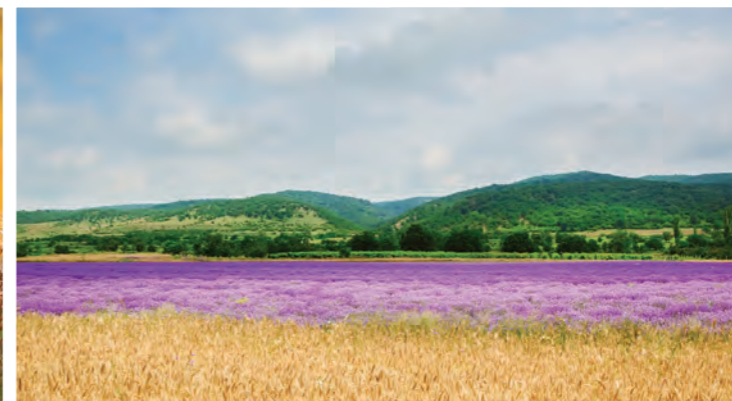

СТОТИЦИ ХИЛЯДИ ХЕКТАРА ГОРИ БЯХА СЕРТИФИЦИРАНИ ПО FSC С НАШ ПРИНОС, А ПРЕЗ ГОДИНИТЕ ПРОВЕДОХМЕ FSC ОБУЧЕНИЯ НА НАД 200 ДУШИ В ГОРСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ.

3

ДОКЛАДА ЗА НЕЗАКОННИЯ ДЪРВОДОБИВ В БЪЛГАРИЯ БЯХА ПРЕДСТАВЕНИ ОТ WWF ПРЕЗ 2014, 2018 И 2023 Г.

60

ДОМАКИНСТВА В ЕНЕРГИЙНА БЕДНОСТ ПОЛУЧИХА ПОДКРЕПА ЗА ОТОПЛЕНИЕ И ПО-ДОБРА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ БЛАГОДАРИЕ НА WWF И ПАРТНЬОРИ.

3

РЕЧНИ УЧАСТЪКА ВЪЗСТАНОВИХМЕ – ДВА НА РЕКА ЧЕРНИ ЛОМ И ЕДИН НА РЕКА ВЕСЕЛИНА.

“ПОСТИЖЕНИЯТА НА WWF
БЪЛГАРИЯ НЕ БИХА БИЛИ
ВЪЗМОЖНИ БЕЗ ДОВЕРИЕТО
И ПОДКРЕПАТА НА НАШИТЕ
ПАРТНЬОРИ И ДАРИТЕЛИ.
ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА
ПРЕД ПРИРОДАТА СТАВАТ ВСЕ
ПОВЕЧЕ, НО И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ
ЗА ПОЛОЖИТЕЛНА ПРОМЯНА СА
ПО-ГОЛЕМИ ОТ ВСЯКОГА.”

ВЕСЕЛИНА КАВРЪКОВА,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА WWF БЪЛГАРИЯ

ПОГЛЕД НАПРЕД

НАШИТЕ ЦЕЛИ ДО 2030 Г.

Светът е в критичен момент – климатичната криза и загубата на биоразнообразие изискват по-бързи, по-смели и по-обединени действия от всякога. Затова ние от WWF си поставяме амбициозни цели за следващите години.

ГОРИ

- Ще работим за защита на 5 000 ха естествени гори (стари, крайречни и други с висока консервационна стойност), като настояваме да бъдат обявени за нови защитени територии;
- Ще възстановяваме избрани горски площи, за да станат горите ни по-устойчиви на климатичните промени и по-богати на живот;
- Ще повишаваме информираността за риска от горски пожари и начините за превенция;
- Ще оказваме подкрепа за доброволци огнеборци и спасяване на пострадали в огнената стихия диви животни;
- Ще се противопоставяме на натиска за увеличаване на сечта и масовото използване на неподходящи тежки машини в горите;
- Ще повишаваме знанията в горския сектор за климатично-устойчиво управление на горите и ще работим за нужните законодателни промени;
- Ще продължим усилията за устойчиво управление чрез FSC сертификацията – с фокус върху запазване на 2 млн. ха сертифицирани гори, по-качествени одити и работещо официално представителство на FSC в България;
- Ще поддържаме създадената от WWF онлайн платформа за горите – ценен инструмент за професионалисти и любители;
- Ще работим с институциите за навременно и адекватно прилагане на Европейския регламент за обезлесяването (EUDR);
- Ще настояваме за финансиране по Стратегическия план за земеделие и развитие на селските райони (2023–2027) за биоразнообразие, възстановяване на гори и превенция на пожари.

ДИВИ ЖИВОТНИ

- Ще подкрепим създаването на два спешни екипа за реакции при ситуации с проблемни и пострадали мечки (РИОСВ Благоевград и НП Централен Балкан);
- При случаи с осиротели мечета ще съдействаме за спасяването, отглеждането и връщането им в дивата природа;
- Ще работим за мирно съжителство между хора и мечки, а на поне една община ще помогнем да стане bear-smart – модел за устойчиво съжителство с мечките;
- Ще настояваме и подкрепяме институциите за извършване на генетичен мониторинг на кафявата мечка с цел постигане на консенсус за числеността на популацията;
- До 2030 г. ще пуснем 1,6 млн. млади есетри в Дунав;
- Ще картографираме и защитаваме ключови коридори за придвижване на мечките;
- Ще работим с институциите и рибарите за опазване на есетрите;
- Ще събираме и публикуваме данни за незаконния улов и търговия с есетри, за да настояваме за по-силен контрол.

ВОДИ

- Ще работим за идентифициране и защита на есетрови местообитания чрез обявяване на нови защитени територии в българската част на Дунав;
- Ще възстановим свободното течение на една река в Дунавския басейн чрез премахване на бариери – за по-здрав еко системи и по-малък риск за хората;
- Ще следим водния баланс и биоразнообразието в Природен парк Персина и ще поддържаме резултатите от възстановяването на влажните зони там;

- Ще се противопоставяме на изграждането на ВЕЦ при Никопол, който би увредил Дунав, есетрите и местните общности;
- Ще настояваме да не се унищожават ценни речни местообитания от навигационни проекти и добив на инертни материали;
- Ще работим за качествени планове за управление на водите и риска от наводнения (2028–2033) с повече природно-базирани решения и участие на местните общности;
- Ще настояваме да се реши проблемът с разминаването между реалните реки и кадастъра – ключова пречка за тяхната защита;
- Ще защитаваме устойчивото управление на националните водни ресурси.

КЛИМАТ И ЕНЕРГИЯ

- Ще създадем природно-базирани решения в София (водосбора на р. Какач) за по-малък риск от наводнения и градски горещини – със Столична община, експерти, бизнеси и граждани;
- Ще подкрепяме и други общини да прилагат такива решения за климатична устойчивост и защита от наводнения;
- Ще подкрепяме национални политики за декарбонизация и справедлив енергиен преход;
- Ще работим за това ВЕИ да се развиват устойчиво и природосъобразно – извън чувствителни зони и с приоритет върху вече нарушени и урбанизирани терени;
- Ще подкрепяме Перник и други общини за повече соларни системи върху покривите на общински сгради.

ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

- Ще работим за по-добро управление на Natura 2000 и защитените територии у нас и срещу отслабване на екологичното законодателство (заедно с Коалиция „За да остане природа в България“);
- Ще фокусираме усилия върху опазването на Пирин, Витоша, Персина, Българка и Странджа;
- Ще се противопоставяме на опити за отслабване на европейското природозащитно законодателство заради икономически интереси;
- Ще разработим предложения за Националния план за възстановяване на природата – с фокус върху влажни зони, крайречни и стари гори и свързаност на местообитанията. Ще настояваме за участие на гражданските организации, финансиране и добро изпълнение на плана.

МЛАДЕЖКА АНГАЖИРАНост

- Ще помогнем на над 1000 младежи да бъдат активни граждани и да предприемат собствени действия за възстановяване и опазване на природата, за климата и за отговорното потребление.

СЛЕДВАЩИТЕ
20 ГОДИНИ
ЗАПОЧВАТ

СЕГА

На много места в света природата изчезва със застрашителни темпове. Наближаваме опасни повратни точки, които биха оказали необратимо влияние върху живота на Земята.

В България все още се радваме на вековни гори, красиви реки и разнообразие от животни в дивата природа. Но докога? Предизвикателствата пред опазването на околната среда стават все повече и все по-тежки.

Изборите, които правим днес, ще определят живота на поколенията утре. Вашата подкрепа е ключова. С нея можем да ускорим възстановяването на природата, да защитим хората от климатичните рискове и да изградим устойчиво бъдеще.

Нека продължим заедно да работим за здрава, възстановена и защитена природа в България!

Подкрепи ни на dari.wwf.bg

НАШАТА МИСИЯ Е ДА ИЗГРАДИМ
БЪДЕЩЕ, В КОЕТО ХОРАТА
ЖИВЕЯТ В ХАРМОНИЯ С ПРИРОДАТА.

Защо сме тук

За да спрем унищожаването на околната среда и да изградим бъдеще, в което хората живеят в хармония с природата.

www.wwf.bg